

CAPÍTOL 25

L'endemà al matí, en conèixer la notícia, hi va haver una gran consternació, els diaris parlaven del faust de la inauguració, de l'esclat de joia que representava per la República Francesa, totes les columnes dels diferents periodistes, lloaven les obres pintades per l'August i el posaven en un pedestal. El contrast entre el que deien els diaris i el que bullia pel carrer posava la pell de gallina. El govern va ordenar posar les banderes a mitja asta i es van decretar tres dies de dol.

L'enterrament va ser multitudinari, hi van acudir personalitats de molts països i es van enviar carretades de notes de condol.

Per acabar-ho d'adobar, la Caterina va perdre la criatura. Tot aquell seguit d'emocions, l'enterrament, aquell anar amunt i avall sense control, menjant i dormint poc, li havien passat factura. Va pensar que potser no estava embarassada, es podia haver precipitat en anunciar el seu embaràs, perquè li feia il·lusió, no estava acostumada a tenir un retard tan important i ho va donar per fet.

Aquests dos fets li van canviar la vida i el seu plantejament de futur.

L'August no tenia fills ni parents i en el seu testament ho deixava tot a la Régine perquè ho gestionés com volgués.

Després de respectar els tres dies de dol, s'havia de començar a pensar a tirar endavant. La vida havia de continuar pels vius i a Versailles s'havien fet molts contactes que ara, sense l'August, seria més difícil fer que arribessin a bon port.

En Jean Pierre els va ajudar amb les seves columnes periòdiques als diaris. Tenia molt clar el potencial de la Camil·la i va voler ser el primer periodista que fes costat a el treball femení, cosa inèdita fins aquell moment. No li van faltar veus discordants, cosa que a ell li va agradar. Tenia tan clar que la Camil·la les podia fer callar, i es fregava les mans només de pensar en el dia que haguessin de claudicar i admetre que una dona podia ser tan bona pintora com un home.

La Régine es va autoimposar les tasques comercials i va delegar a la Camil·la la direcció de les obres que havien de sortir. Mentrestant, ella va començar a pintar pensant en l'exposició que havia emparaulat a la galeria de les madames Magnier i Simonin amb la Caterina com a model. Faria una sèrie de pintures de nus femenins, que tenien molta acceptació entre un públic de mitjana edat que es considerava modern. La mitjana burgesia parisenca sempre tenia la pintura d'un nu femení en algun racó de la casa per extasiar-se contemplant-lo en moments de solitud.

Els tractes amb les galeristes foren justos, elles es quedaven amb tota la producció de la Camil·la que feia fora del taller a canvi d'un sou. Aquest sou li permetia pagar a la Caterina i tot.

A més, la Caterina, va començar a fer de model per en Flauvert, el que li suposava un ingrés econòmic addicional.

La Régine, en veure l'embolic que es generava, va donar un cop de timó i va proposar a la Camil·la d'englobar tota la producció artística dins un mateix segell comercial. El nom de l'August calia conservar-lo pel prestigi que aportava i van decidir anomenar-se: Taller Artístic Hereus d'August Rodier. Tots signarien amb el seu nom, posant aquest subtítol a sota. Les obres que es fessin conjuntament les signarien només amb aquest enunciat. En un pas més, van convidar en Flauvert a treballar al mateix taller, la Camil·la l'havia vist treballar i va copsar de seguida un gran talent.

La mort de l'August, va generar una campanya de suport als hereus del seu taller i, potencials clients que no s'acabaven de decidir, van fer el pas d'encarregar obres en solidaritat amb els treballadors que havien quedat orfes de direcció. La Régine no parava quieta, tenia una bona cartera de possibles clients i no era qüestió de perdre-la. El primer encàrrec va venir d'un galerista anglès, volia vistes de París, els seus clients eren gent viatjada que li demanaven vistes dels llocs on havien estat. En l'art del paisatgisme, en Vincent i l'Eugène eren uns virtuoses i per ells va ser una bona injecció aquell encàrrec, la Camil·la els va donar total llibertat, sabia que en aquest camp ella no hi podia competir, i se'n refiava molt d'ells dos. A més, així ella podia avançar en la seva exposició.

Ella i en Flaubert treballaven junts pintant la Caterina, una d'un costat i l'altre del costat oposat. Els fons eren molt diferents i el resultat eren obres que no tenien res a veure una amb l'altra. L'única cosa que tenien en comú era la model; l'estil, la composició, la paleta, tot era molt personal.

De vegades, en els descansos la Caterina s'acostava a en Flauvert per veure el desenvolupament de la pintura, li fregava el braç amb el seu braç nu, i ell s'apartava a correu tot torbat. La Caterina, en adonar-se'n hi va trobar gust, i cada cop se li apropava més. Allargava el braç assenyalant alguna part del dibuix passant-li el pit arran del clatell o tocant-li el muscle. Ell, nerviós, s'enretirava apressat i la Caterina somreia satisfeta a la Camil·la que li observava el joc amb certa complicitat. Aquella tímidesa l'empoderava, la feia sentir més segura, superior. Veien l'atabalament d'aquell noi acabat de sortir de l'adolescència, com enrogia amb la seva nuesa, li provocava una pujada d'autoestima com no havia sentit mai.

En Flauvert estava embadalit, el seu cap no era capaç d'entendre que el comportament de la Caterina era tan sols un joc, joc que es va repetir durant molts dies i que no sabia a què responia. Va començar a sentir les papallones a l'estómac, un sentiment que no havia experimentat mai i no era capaç de descriure. Va passar dies donant voltes, llegint llibres, buscant una explicació per saber si allò que li passava, era això que en deien amor. Ell enamorat? No podia ser, mai ho havia pensat abans. I d'un tros de dona com la Caterina? Estava exultant, la seva actitud li demostrava que aquell

amor era recíproc, n'estava segur. Quin sentit tenia si no que sempre li vingués al seu costat a refregar-se-li?

I es va equivocar.

Un bon dia, es va presentar al taller amb un ram de flors.

—Caram Flauvert! —va dir la Caterina en veure'l— Per a qui són aquestes flors? Qui és l'afortunada?

Li va fer aquestes preguntes pensant que dins d'aquella tímidesa s'amagava un noi normal, i que en sortir del taller havia d'anar a fer un present a alguna de les seves amistats.

—Són per tu, Caterina —va ser capaç de pronunciar amb prou feines i amb entrebancs— Vols... casar-te amb mi?

La Camil·la es va mirar a la Caterina amb una mirada culpabilitzadora, totes dues es van quedar mudes. Havia aconseguit confondre aquell pobre noi i el que és pitjor, enamorar-lo.

En una altra circumstància, la Caterina hauria esclatat a riure, però la cara d'en Flauvert, aquella mirada, aquell gest que ben segur havia estat assajant durant dies, i el fet de veure com s'havia armat de valor per dur a terme aquella confessió, la desarmà totalment i li saltaren les llàgrimes, va plorar de penediment, cosa que en Flauvert malinterpretà una altra vegada, creient que li havia arribat al cor i que el casori ja era cosa feta.

—No ploris amor meu —li va dir en Flauvert amb una dolçor extrema—, jo no tinc pressa, en aquest moment iniciem un compromís i ja veurem quan ens casem.

La Camil·la no va poder resistir més, es va emportar en Flauvert al despatx i li va explicar com va poder que el comportament de la Caterina era només un joc, que ella no n'estava enamorada d'ell i que la perdonés si l'havia interpretat malament. Ell, enfollit, no s'ho va creure, es va pensar que la Camil·la tenia gelosia de la Caterina i va sortir del despatx per trobar la Caterina.

—Caterina, vigila la Camil·la, està gelosa de tu, m'ha dit que tu només jugaves i que no et casaràs amb mi.

La Caterina s'havia posat un barnús, li va agafar la mà i li va demanar perdó.

—Perdonem!, perdonem! Sóc un cap verd, sempre faig ximpleries per divertir-me i no m'adono quan faig mal a la gent.

Aquest fet, després de saber-se que no estava embarassada, va desembocar en un altre mar de llàgrimes dels dos provocat pel vessament de la tensió acumulada.

La Caterina l'abraçà amb força, el va prémer fortament contra el seu pit i tots dos restaren una estona sanglotant. Ella es va entendre amb aquell gest i ara estava trsbalsada, per primer cop es sentia estimada de veritat, notava en ell un amor autèntic, no només un desig com els altres homes, no era una passió carnal fugissera sinó un enamorament real, cosa que ella encara no havia experimentat mai. No s'havia sentit mai estimada amb amor verdader, pur i cast.

La Camil·la va suspendre la sessió de pintura. Amb aquell estat d'ànim, no es podia treballar. Van quedar de continuar l'endemà i que, mentrestant, anessin a parlar entre ells i aclarir la situació.

El pobre noi no entenia res. La Caterina li deia que no l'estimava, que tot era un joc, però al mateix temps l'estrenyia amb força contra el seu pit i plorava, plorava amargament.

Va costar Déu i ajuda fer-li entendre que estava dolguda per haver-li provocat aquell sentiment, que ella no volia de cap manera, i que li sabia molt de greu. A poc a poc ho va anar entenent, i aquest fet el va fer madurar. Totes dues li van prometre que no ho dirien a ningú, que no l'averkonyirien i que l'ajudarien més que mai.

Mentrestant, a Rocaviu, en Llorenç s'havia instal·lat a casa dels seus pares. Un cop aclarit que ell no havia pintat el desgraciat quadre del Crist a la creu, ja no era buscat per la justícia ni perseguit per ningú.

Sor Aurora, assabentada que en Llorenç no era el sacríleg que va pintar aquella luctuosa facècia, va anar a casa seva per demanar-li perdó personalment.

La mare d'en Llorenç la va fer passar al saló mentre l'avisava i allà penjat a una de les parets va veure un quadre magnífic d'una Mare de Déu amb el nen en braços. De seguida va reconèixer en el rostre de la Verge la cara de la Camil·la inconfusible, però va callar, no sabia d'on havia sortit aquest quadre. Es va disculpar amb en Llorenç, ella tampoc sabia que ell l'havia violat, l'església ho havia tapat tot per no crear més enrenou i no havia transcendit als diaris.

Un cop al convent va comentar a la superiora que havia vist un quadre molt bonic d'una mare de Déu amb el nen a casa d'en Llorenç, i que la cara de la Mare de Déu era la de la Camil·la. Ella sí que estava assabentada de tot, sabia que el bisbat li havia fet aquest encàrrec per expiar el seu pecat. El que no sabia és que el quadre havia estat robat a París.

La setmana següent, la superiora va aprofitar la seva visita a Girona per comunicar-ho al Bisbat. El mateix bisbe li va dir que feia un parell de mesos que la Camil·la li havia dit que havia portat el quadre a correus, i estava sorprès per la tardança. Així que ho va comunicar a la policia. El comissari li va dir que no constava cap denúncia de robatori i, per tant, no podia actuar. Li va aconsellar que fes una reclamació a l'oficina de correus de París. Aquí va començar un periple burocràtic interminable. Va escriure a la Camil·la perquè fes la reclamació a *la poste*, però va ser infructuosa. Ningú sabia ni recordava res després de tant de temps. Llavors el bisbat va denunciar en Llorenç directament per tal que la Guàrdia Civil tingui accés a la casa per fer un escorcoll.

Com que la Camil·la no va tenir la precaució de fer venir un fotògraf per retratar el quadre abans d'enviar-lo, el bisbe li va demanar que li fes un esbós de memòria per veure com estaven situades les figures, quins colors tenien els vestits i com era el fons.

Amb aquest esbós a les mans, el bisbe acompanyat d'una parella de la benemèrita es van presentar a casa d'en Llorenç. Ell no hi era en aquell moment, i el bisbe li va explicar a la seva mare l'objecte de la seva visita, que volien veure el quadre de la Mare de Déu amb el nen, perquè havia corregut la veu que era una obra magnífica.

La mare d'en Llorenç, tota orgullosa, els va fer passar a la sala i els hi va obrir els finestrons perquè entrés el màxim de claror.

—Miri monsenyor quina preciositat. En Llorenç ens va dir que el va comprar a París. El va veure i li va agradar tant que el va voler comprar. La que fa de Mare de Déu és la Camil·la, aquella pobra noia que va fer aquell disbarat amb el quadre del convent. El pobre Llorenç es va deixar enredar perquè ella pogués presentar el quadre al concurs i miri com li va pagar. Sembla que la pobra noia, ara és a París guanyant-se la vida fent de model pels pintors. Déu l'ha castigat.

El bisbe va treure el croquis fet per la Camil·la i el va ensenyar als dos civils. Ell ja havia vist de seguida que el quadre era el de la Camil·la. Els civils, amb un cop d'ull, també van veure que la pintura quadrava perfectament amb aquell croquis. A més la mare d'en Llorenç els hi acabava de confirmar que ella era la model. Així doncs, van quedar convençuts que estaven davant de l'obra robada.

—Segui senyora, sisplau —va dir el bisbe—. El que li he de dir és molt dur per una mare, ho sé, però tard o d'hora ho acabarà sabent. Començaré pel principi. La Camil·la li va demanar a en Llorenç que fes de model... —i li explica fil per randa totes les peripècies viscudes a Rocaviu aquell darrer any. La pobra dona no en sabia res, en Llorenç tenia als seus pares ben enganyats, eren ja grans i el seu fill era la seva salvació, ell els havia de cuidar quan no es poguessin valer per si sols. Es va mostrar molt afectada quan va saber que havia violat la Camil·la, llavors va entendre la separació amb la Nati, cosa que en Llorenç fugia d'estudis sempre que li demanava explicacions.

Quan va saber per boca del bisbe, que aquell infant Jesús representat en el quadre era el seu net, començà a llagrimejar tot sanglotant. No s'ho podia creure. Tants disgustos de cop la van anar posant en un estat d'excitació al qual no estava acostumada.

—Podem preguntar-li on és ara en Llorenç? —li preguntà el caporal dels benemèrits.

—Ai, Déu meu, què me li volen fer ara? —contestà posant-se les mans al cap.

—Per començar, ens emportarem el quadre —va dir el caporal assenyalant la pintura— i després citarem en Llorenç a declarar, haurà de comparèixer davant del jutge.

—Miri, li deixem una citació perquè es presenti voluntàriament al jutjat de Girona abans de tres dies, si no serà declarat en rebel·lia.

El bisbe va dir als dos civils que podien marxar, ell es quedaria fent companyia aquella dona que havia rebut un fort impacte emocional i esperaria que vingués el seu home, no va considerar prudent deixar-la sola en aquell estat.

L'endemà en Llorenç es presentà al jutjat acompanyat de son pare, no volien deixar-lo sol i que tornés a fer una de les seves malifetes.

Va declarar tota la veritat, reconeixent els fets i es va mostrar penedit. Els seus pares l'havien ben alligonat i amenaçat de desheretar-lo si continuava fent ximpleries com les que feia de petit.

Finalment, el bisbat, copsant el penediment d'en Llorenç i sabent que ara estaria sota vigilància, va retirar la denúncia. El quadre ja estava en les seves mans i no van voler que rebessin el càstig els menys culpables, que eren els pares d'en Llorenç.